

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่รัฐใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ซึ่งสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ และระบบการสื่อสารเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มของสังคมไทยกำลังพัฒนาไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น มีการติดต่อสัมพันธ์กับประชาคมโลกกว้างขวางมากยิ่งขึ้น เมื่อสังคมเปิดกว้างมากขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ของประชาชนให้มีมาตรฐานสูงขึ้น เพื่อให้มีความสามารถเพียงพอในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี ดังนั้นประชาชนจึงควรได้รับการศึกษาระดับพื้นฐานที่สูงกว่าการศึกษาระดับประถมศึกษา ดังนั้นรัฐบาลภายใต้การนำของนายบรรหาร ศิลปอาชา ได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2538 เฉพาะด้านการศึกษาไว้ดังนี้ "รัฐบาลมีเจตนาที่จะพัฒนาคนในฐานะที่เป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนาทั้งปวง โดยขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานพร้อมด้วยสวัสดิการอื่น ๆ ที่จำเป็น" เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถ และวัยที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานและการดำเนินชีวิตในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538 : 25)

ในสภาพปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศได้รับการศึกษาระดับพื้นฐานสูงสุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อัตราการเรียนต่อของนักเรียนระดับนี้ยังต่ำเมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ ที่พัฒนาเป็นประเทศอุตสาหกรรมหรือเกษตรอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับการศึกษาระดับพื้นฐานไม่น้อยกว่า 9 ปี ซึ่งรัฐควรมีมาตรการให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ได้เรียนต่อมากขึ้น กอปรกับนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 11-12 ปี ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้เนื่องจากขาดหลักสากลว่าด้วยสิทธิแรงงานเด็ก ดังนั้นควรขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สูงขึ้นเพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถและวัยที่เหมาะสมกับกฎหมายแรงงาน ตลอดจนสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน ส่วนใหญ่ต้องการแรงงานที่มีคุณภาพอย่างต่ำระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2538 : 2)

ดังนั้น การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สูงขึ้นจึงมีความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี ดังได้ระบุไว้ในนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ดังนี้

“ปรับปรุงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานและขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษาได้เข้าเรียนมากขึ้น” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 2)

เพื่อตอบสนองนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐบาลและเพื่อเร่งรัดพัฒนางานในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการขยายโอกาสทางการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ไว้ดังนี้คือ

“เร่งรัดขยายโอกาสและบริการการศึกษาให้กว้างขวางและทั่วถึงทั้งในเมืองและชนบท โดยจัดบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเพื่อยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชนให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างน้อย”

นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เป็นต้นมา รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้นกว่าระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ จากแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามดำเนินการทุกรูปแบบและทุกวิธีการเพื่อเพิ่มจำนวนผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2529 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 มีผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพียงร้อยละ 41 โดย

เฉพาะบางจังหวัดมีอัตราการเรียนต่อเพียงร้อยละ 25 ทั้งนี้จากผลการวิจัยพบว่าเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ มีสาเหตุสำคัญคือ ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ผู้ปกครองและนักเรียนไม่เห็นคุณค่าของการศึกษาต่อ ผู้ปกครองต้องการเด็กไว้ช่วยทำงาน การคมนาคมระหว่างบ้านและโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่สะดวก ผู้ปกครองแตกแยกกัน

ดังนั้น ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) เป็นต้นมา รัฐบาลทุกรัฐบาลได้เร่งดำเนินการทุกวิธีการที่จะให้มีการศึกษาต่อให้มากขึ้น โดยเริ่มมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2530 ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่ชนบทยากจน 38 จังหวัด และต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีอีกหลายครั้งให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนโดยให้ทุกหน่วยงานประสานงานกัน และมีมติคณะรัฐมนตรีครั้งสำคัญ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2533 เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงศึกษาธิการขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปอีก 3 ปี โดยให้ประกาศในท้องที่ที่มีความพร้อมเป็นปี ๆ ไป ทั้งนี้ ให้มีการแก้ไขแผนการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องในระยะที่ดำเนินการแก้ไขแผนการศึกษาแห่งชาติและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินโครงการนาร่องขยายโอกาสทางการศึกษา โดยไม่บังคับต่อไปอีก 3 ปี โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนและให้ใช้งบประมาณปกติ ดังนั้น ในปีการศึกษา 2533 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงเปิดโรงเรียนโครงการนาร่องขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 119 โรงเรียน และในปีการศึกษา 2534 เปิดเพิ่มเติมอีกจำนวน 1,247 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2535 เปิดเพิ่มเติมอีก 1,322 โรงเรียน ปีการศึกษา 2536 เปิดอีก 832 โรงเรียน ปีการศึกษา 2537 เปิดอีก 802 โรงเรียน และปีการศึกษา 2539 เปิดเพิ่มเติมอีก 999 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,321 โรงเรียน นักเรียน 494,941 คน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539 : 3)

นับตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มดำเนินการโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อัตราการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในระบบโรงเรียนได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากร้อยละ 41 ในปี 2529 เป็นร้อยละ 83 และ 90 ในปีการศึกษา 2537, 2538 (สำนักงานขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2538 : 15)

การจัดการศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานจะบรรลุจุดมุ่งหมายตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเขตการศึกษา 12 ซึ่งมี 8 จังหวัดด้วยกันคือ ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด และสระแก้ว และเป็นหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับมอบหมายให้เปิดเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533-2539 จำนวน 330 โรงเรียน มีครู 3,068 คน มีนักเรียน 31,082 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ (สำนักงานการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2538 : 16-17) อัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ร้อยละ 90.34 และจังหวัดที่มีอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงสุดคือจังหวัดฉะเชิงเทรา ร้อยละ 93.19 และต่ำสุดคือจังหวัดสระแก้ว ร้อยละ 84.83 (สำนักงานการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2539 : 1-9) และมีอัตราการออกกลางคันสูงถึงร้อยละ 14 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538 : 48) และนักเรียนประมาณร้อยละ 24 ยังไม่สามารถเลือกเรียนวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเอง เนื่องจากโรงเรียนยังไม่พร้อมที่จะเปิดสอนวิชาชีพได้หลากหลาย เพราะสาเหตุจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ งบประมาณไม่เพียงพอและล่าช้า อาคารสถานที่มีไม่เพียงพอ จึงส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538 : 10) ประกอบกับเขตการศึกษา 12 ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่บริเวณชายฝั่งตะวันออก เป็นเขตเศรษฐกิจจำเพาะที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเป็นพิเศษ และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดให้พื้นที่ บริเวณนี้เป็นศูนย์กลางของความเจริญแห่งใหม่ และเป็นประตูทางออกสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้รับการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอุตสาหกรรมด้านการคมนาคมขนส่ง มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก จากสภาพดังกล่าวจึงทำให้ มีการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นและมีการโยกย้ายของประชากรเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น (ที่ทำการปกครองจังหวัดปราจีนบุรี, 2538 : 3) มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งขนาดใหญ่ กลาง เล็ก จำนวน 463 โรงงาน เงินลงทุน 5,195,213,412 บาท จำนวนคนงาน 12,046 คน และโรงงาน

ขนาดใหญ่ที่ขอส่งเสริมการลงทุน จำนวน 300 แห่ง สร้างแล้ว 23 แห่ง มีเขตอุตสาหกรรม 11 แห่ง เนื้อที่กว่า 30,000 ไร่ (สำนักงานแรงงานจังหวัดปราจีนบุรี, 2539 : 3) จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและความต้องการทางด้านการศึกษาของชุมชนด้วย เมื่อโรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมมีหน้าที่บริการด้านการจัดการศึกษา จึงต้องมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนด้วย และสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของเขตการศึกษา 12 ยังมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ คือทางทิศเหนือจะเป็นที่ราบสูงมีภูเขาผากระหว่างภูเขาเป็นที่ราบทิศใต้ติดกับชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นระยะทางหลายร้อยกิโลเมตร พื้นที่บางส่วนเป็นเกาะ ทิศตะวันออกติดต่อกับประเทศกัมพูชา เช่น จังหวัดสระแก้ว และตราดซึ่งได้รับผลกระทบจากการสู้รบอยู่เสมอ ทิศตะวันตกติดต่อกับกรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ จากสภาพโดยทั่วไป ของเขตการศึกษา 12 แล้วพื้นที่ลุ่มปาก ทุรกันดารและเสี่ยงภัยอันตราย เช่น บริเวณชายแดนด้านกัมพูชา ข้าราชการครูไม่ยอมอยู่ปฏิบัติงาน มีการขอย้ายออกจากพื้นที่ในอัตราสูง ทำให้ขาดแคลนอัตรากำลังครู (สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 12, 2538 : 10)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 เท่านั้น

2. ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 โดยยึดกรอบงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 37) คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการ การเงินและพัสดุ
5. งานอาคารสถานที่
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง ลักษณะการดำเนินการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ปัญหา หมายถึง สิ่งหรือเรื่องที่ต้องพิจารณาแก้ไขในการดำเนินการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

การบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามภารกิจและหน้าที่ของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องดำเนินการควบคุม กำกับ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

งานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ จัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผล ห้องสมุด นิเทศการศึกษา และประชุมอบรมทางวิชาการ

งานบุคลากร หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการกำหนดความต้องการบุคลากร จัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน ควบคุมกำกับติดตามผลและนิเทศบุคลากร พัฒนาและธำรงรักษาบุคลากร และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

งานกิจการนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดทำเขตบริการ จัดทำสำมะโนนักเรียน เกณฑ์-การรับเด็กเข้าเรียน ปฐมนิเทศผู้ปกครอง แก้ปัญหานักเรียน ขาดเรียน บริการสุขภาพ จัดบริการแนะแนว จัดอาหารกลางวัน จัดทัศนศึกษา และติดตามผลนักเรียน

งานธุรการ การเงินและพัสดุ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานสารบรรณ ทะเบียน และรายงาน รักษาความปลอดภัยในอาคารสถานที่ ประชาสัมพันธ์ งบประมาณ พักสั การเงินและบัญชี

งานอาคารสถานที่ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดสร้างอาคารสถานที่ ใช้อาคารสถานที่ บำรุงรักษาอาคารสถานที่ ควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมของโรงเรียน และการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่น

โรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เปิดทำการสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1-ม.3

ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

ครู-อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12

เขตการศึกษา 12 หมายถึง การแบ่งพื้นที่ตามลักษณะทางภูมิศาสตร์และมีอาณาเขตติดต่อกัน ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ 8 จังหวัด คือ ปราจีนบุรี ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 330 คน ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3,068 คน รวมประชากร 3,398 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 330 คน ใช้เป็นประชากรทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

2. กลุ่มครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 จำนวน 330 คน

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 660 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวความคิดในการวิจัยโดยยึดแนวทางการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ใน 6 งาน คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการ การเงิน และพัสดุ
5. งานอาคารสถานที่
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบความเรียง

ลำดับขั้นตอนในการเสนอรายงานการวิจัย

แบ่งลำดับขั้นตอนในการเสนอข้อมูลออกเป็น 5 บท รายการอ้างอิงและภาคผนวก ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก ประกอบด้วย รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ประวัติผู้วิจัย